ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पद पाठः

(वाक्य सहित)

सप्तमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः

Notes:

1. **Please refer to the book "TS Kandam 1" and "TS 1.1 pada paadam with Vaakyam" for notes and conventions used in this Compilation.**
2. **Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in**

Contents

7 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय पद पाठे संहितायां सप्तमं काण्डं 3

7.3सप्तमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः – सत्रजातनिरूपणं.....3

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

7 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय पद पाठे संहितायां सप्तमं काण्डं

7.3 सप्तमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः – सत्रजातनिरूपणं

7.3.1.1

प्रजवं ँवा एतेन यन्ति यद्–दशममहः पापावहीयं ँवा एतेन भवन्ति
यद्–दशममहर्यो वै प्रजवं ँयतामपथेन प्रतिपद्यते यः स्थाणु᳡ हन्ति
यो भ्रेषं न्येति स हीयते स यो वै दशमेऽहन्नविवाक्य उपहन्यते स
हीयते तस्मै य उपहताय व्याह तमेवान्वारभ्य समश्नुतेऽथ
यो व्याह स – [ ] **1**

7.3.1.1 - Padam

प्रजवमिति प्र – जवम् । वै । एतेन । यन्ति । यत् । दशमम् ।
अहः । पापावहीयमिति पाप – अवहीयम् । वै । एतेन । भवन्ति ।

यत् । दशमम् । अहः । यः । वै । प्रजवमिति प्र – जवम् । यताम् ।
अपथेन । प्रतिपद्यत इति प्रति – पद्यते । यः । स्थाणुम् । हन्ति ।
यः । भ्रेषम् । न्येतीति नि – एति । सः । हीयते । सः । यः । वै ।
दशमे । अहन्न् । अविवाक्य इत्यवि – वाक्ये । उपहन्यत
इत्युप–हन्यते । सः । हीयते । तस्मै । यः । उपहतायेत्युप–हताय ।
व्याहेति वि – आह । तम् । एव । अन्वारभ्येत्यनु – आरभ्य ।
समिति । अश्नुते । अथ । यः । व्याहेति वि – आह । सः । **1 (50)**

7.3.1.2

हीयते तस्माद्–दशमे ऽहन्नविवाक्य उपहताय न व्युच्यमथो
खल्वाहुर्यज्ञस्य वै समृद्धेन देवाः सुवर्गँ लोकमायन् यज्ञस्य
व्यृद्धेनासुरान् पराऽभावयन्निति यत् खलु वै यज्ञस्य समृद्धं तद्–
यजमानस्य यद्व्यृद्धं तद्भ्रातृव्यस्य स यो वै दशमेऽहन्नविवाक्य
उपहन्यते स एवाति रेचयति ते ये बाह्या दृशीकवः – [ ] **2**

7.3.1.2 - Padam

हीयते । तस्मात् । दशमे । अहन् । अविवाक्य इत्यवि – वाक्ये ।

उपहतायेत्युप – हताय । न । व्युच्यमिति वि–उच्यम् । अथो इति ।

खलु । आहुः । यज्ञस्य । वै । समृद्धेनेति सं – ऋद्धेन । देवाः ।

सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकम् । आयन् । यज्ञस्य । व्यृद्धेनेति

वि – ऋद्धेन । असुरान् । परेति । अभावयन् । इति । यत् । खलु ।

वै । यज्ञस्य । समृद्धमिति सं – ऋद्धम् । तत् । यजमानस्य । यत् ।

व्यृद्धमिति वि–ऋद्धम् । तत् । भ्रातृव्यस्य । सः । यः । वै । दशमे ।

अहन् । अविवाक्य इत्यवि – वाक्ये । उपहन्यत इत्युप – हन्यते ।

सः । एव । अतीति । रेचयति । ते । ये । बाह्याः ।

दृशीकवः । **2 (50)**

7.3.1.3

स्युस्ते वि ब्रूयुर्यदि तत्र न विन्देयुरन्तः सदसाद्व्युच्यं ँयदि तत्र न

विन्देयुर्गृहपतिना व्युच्यं तद्व्युच्यमेवाथ वा एतथ् सर्पराज्ञिया

ऋग्भिः स्तुवन्तीयं ँवै सर्पतो राज्ञी यद्वा अस्यां किं चार्चन्ति

यदानृचुस्तेनेयꣳ सर्पराज्ञी ते यदेव किं च वाचा

ऽऽनृचुर्यदतोऽध्यर्चितार – [ ] **3**

7.3.1.3 - Padam

स्युः । ते । वीति । ब्रूयुः । यदि । तत्र । न । विन्देयुः ।

अन्तस्सदसादित्यन्तः – सदसात् । व्युच्यमिति वि–उच्यम् । यदि ।

तत्र । न । विन्देयुः । गृहपतिनेति गृह – पतिना । व्युच्यमिति वि–

उच्यम् । तत् । व्युच्यमिति वि – उच्यम् । एव । अथ । वै । एतत् ।

सर्पराज्ञिया इति सर्प – राज्ञियाः । ऋग्भिरित्यृक् – भिः ।

स्तुवन्ति । इयम् । वै । सर्पतः । राज्ञी । यत् । वै । अस्याम् ।

किम् । च । अर्चन्ति । यत् । आनृचुः । तेन । इयम् । सर्पराज्ञीति

सर्प–राज्ञी । ते । यत् । एव । किम् । च । वाचा । आनृचुः । यत् ।

अतोधि । अर्चितारः । **3 (50)**

7.3.1.4

–स्तदुभयमाप्त्वा ऽवरुध्योत् तिष्ठामेति ताभिर्मनसा स्तुवते न वा

इमामश्वरथो नाऽश्वतरीरथः सद्यः पर्याप्तुमर्.हति मनो वा इमाꣳ

सद्यः पर्याप्तुमर्.हति मनः परिभवितुमथ ब्रह्म वदन्ति परिमिता वा
ऋचः परिमितानि सामानि परिमितानि यजूꣳष्यथैतस्यैवान्तो
नास्ति यद्–ब्रह्म तत् प्रतिगृणत आ चक्षीत स ( ) प्रतिगरः । **4**

7.3.1.4 - Padam

तत् । उभयम् । आप्त्वा । अवरुध्येत्यव – रुध्य । उदिति । तिष्ठाम ।
इति । ताभिः । मनसा । स्तुवते । न । वै । इमाम् । अश्वरथ
इत्यश्व – रथः । न । अश्वतरीरथ इत्यश्वतरी – रथः । सद्यः ।
पर्याप्तुमिति परि–आप्तुम् । अर्.हति । मनः । वै । इमाम् । सद्यः ।
पर्याप्तुमिति परि – आप्तुम् । अर्.हति । मनः । परिभवितुमिति
परि–भवितुम् । अथ । ब्रह्म । वदन्ति । परिमिता इति परि–मिताः ।
वै । ऋचः । परिमितानीति परि – मितानि । सामानि । परिमितानीति
परि – मितानि । यजूꣳषि । अथ । एतस्य । एव । अन्तः । न ।
अस्ति । यत् । ब्रह्म । तत् । प्रतिगृणत इति प्रति – गृणते । एति ।
चक्षीत । सः ( ) । प्रतिगर इति प्रति – गरः । **4 (51)**

(व्याह स – दृशीकवो – ऽर्चितारः – स – एकं च) (A1)

7.3.2.1

ब्रह्मवादिनो वदन्ति किं द्वादशाहस्य प्रथमेनाह्नर्त्विजां यजमानो
वृङ्क्त इति तेज इन्द्रियमिति किं द्वितीयेनेति प्राणानन्नाद्यमिति किं
तृतीयेनेति त्रीनिमान् लोकानिति किं चतुर्थेनेति चतुष्पदः पशूनिति
किं पञ्चमेनेति पञ्चाक्षरां पङ्क्तिमिति किꣳ षष्ठेनेति षड् ऋतूनिति
किꣳ सप्तमेनेति सप्तपदाꣳ शक्वरीमिति – [ ] **5**

7.3.2.1 - Padam

ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म – वादिनः । वदन्ति । किम् । द्वादशाहस्येति
द्वादश – अहस्य । प्रथमेन । अह्ना । ऋत्विजाम् । यजमानः । वृङ्क्ते ।
इति । तेजः । इन्द्रियम् । इति । किम् । द्वितीयेन । इति । प्राणानिति
प्र – अनान् । अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् । इति । किम् । तृतीयेन ।
इति । त्रीन् । इमान् । लोकान् । इति । किम् । चतुर्थेन । इति ।
चतुष्पद इति चतुः–पदः । पशून् । इति । किम् । पञ्चमेन । इति ।
पञ्चाक्षरामिति पञ्च – अक्षराम् । पङ्क्तिम् । इति । किम् । षष्ठेन ।

इति । षट् । ऋतून् । इति । किम् । सप्तमेन । इति । सप्तपदामिति

सप्त – पदाम् । शक्वरीम् । इति । **5 (50)**

7.3.2.2

किमष्टमेनेत्यष्टाक्षरां गायत्रीमिति किं नवमेनेति त्रिवृत꣣ स्तोममिति

किं दशमेनेति दशाक्षरां ँविराजमिति किमेकादशेनेत्येकादशाक्षरां

त्रिष्टुभमिति किं द्वादशेनेति द्वादशाक्षरां जगतीमित्येतावद्वा अस्ति

यावदेतद्–यावदेवास्ति तदेषां ँवृङ्क्ते । **6**

7.3.2.2 - Padam

किम् । अष्टमेन । इति । अष्टाक्षरामित्यष्टा – अक्षराम् । गायत्रीम् ।

इति । किम् । नवमेन । इति । त्रिवृतमिति त्रि –वृतम् । स्तोमम् ।

इति । किम् । दशमेन । इति । दशाक्षरामिति दश – अक्षराम् ।

विराजमिति वि – राजम् । इति । किम् । एकादशेन । इति ।

एकादशाक्षरामित्येकादश – अक्षराम् । त्रिष्टुभम् । इति । किम् ।

द्वादशेन । इति । द्वादशाक्षरामिति द्वादश – अक्षराम् । जगतीम् ।

इति । एतावत् । वै । अस्ति । यावत् । एतत् । यावत् । एव ।

अस्ति । तत् । एषाम् । वृङ्क्ते । **6 (41)**

(शक्वरीमित्ये – कचत्वारिꣳशच्च) (A2)

7.3.3.1

एष वा आप्तो द्वादशाहो यत् त्रयोदशरात्रः समानꣳ ह्येतदहर्यत्
प्रायणीयश्चोदयनीयश्च त्र्यतिरात्रो भवति त्रय इमे लोका एषां
ँलोकानामाप्त्यै प्राणो वै प्रथमोऽतिरात्रो व्यानो द्वितीयो ऽपानस्तृतीयः
प्राणापानो–दानेष्वेवान्नाद्ये प्रति तिष्ठन्ति सर्वमायुर्यन्ति य एवं
ँविद्वाꣳस–स्त्रयोदशरात्र–मासते तदाहुर्वाग्वा एषा विततता – [ ] **7**

7.3.3.1 - Padam

एषः । वै । आप्तः । द्वादशाह इति द्वादश – अहः । यत् ।
त्रयोदशरात्र इति त्रयोदश – रात्रः । समानम् । हि । एतत् ।
अहः । यत् । प्रायणीय इति प्र – अयनीयः । च । उदयनीय
इत्युत् – अयनीयः । च । त्र्यतिरात्र इति त्रि – अतिरात्रः ।
भवति । त्रयः । इमे । लोकाः । एषाम् । लोकानाम् । आप्त्यै ।
प्राण इति प्र –अनः । वै । प्रथमः । अतिरात्र इत्यति – रात्रः ।

व्यान इति वि – अनः । द्वितीयः । अपान इत्यप–अनः । तृतीयः ।

प्राणापानोदानेष्विति प्राणापान – उदानेषु । एव । अन्नाद्य

इत्यन्न – अद्ये । प्रतीति । तिष्ठन्ति । सर्वम् । आयुः । यन्ति । ये ।

एवम् । विद्वाꣳसः । त्रयोदशरात्रमिति त्रयोदश – रात्रम् । आसते ।

तत् । आहुः । वाक् । वै । एषा । विततेति वि – तता । **7 (50)**

7.3.3.2

यद् द्वादशाहस्तां ँविच्छिन्द्युर्यन्मध्ये ऽतिरात्रं कुर्युरुपदासुका

गृहपतेर्वाख् स्या–दुपरिष्टाच्छन्दोमानां महाव्रतं कुर्वन्ति संततामेव

वाचमव रुन्धतेऽनुपदासुका गृहपतेर्वाग्–भवति पशवो वै छन्दोमा

अन्नं महाव्रतं ँयदुपरिष्टाच्छन्दोमानां महाव्रतं कुर्वन्ति पशुषु चैवान्नाद्ये

च प्रति तिष्ठन्ति । **8**

7.3.3.2 - Padam

यत् । द्वादशाह इति द्वादश – अहः । ताम् । वीति । छिन्द्युः । यत् ।

मध्ये । अतिरात्रमित्यति–रात्रम् । कुर्युः । उपदासुकेत्युप – दासुका ।

गृहपतेरिति गृह – पतेः । वाक् । स्यात् । उपरिष्टात् ।

छन्दोमानामिति छन्दः – मानाम् । महाव्रतमिति महा – व्रतम् ।
कुर्वन्ति । संततामिति सं–ताम् । एव । वाचम् । अवेति । रुन्धते ।
अनुपदासुकेत्यनुप – दासुका । गृहपतेरिति गृह – पतेः । वाक् ।
भवति । पशवः । वै । छन्दोमा इति छन्दः – माः । अन्नम् ।
महाव्रतमिति महा – व्रतम् । यत् । उपरिष्टात् । छन्दोमानामिति
छन्दः – मानाम् । महाव्रतमिति महा – व्रतम् । कुर्वन्ति । पशुषु ।
च । एव । अन्नाद्य इत्यन्न – अद्ये । च । प्रतीति । तिष्ठन्ति । **8 (43)**

(विततता – त्रिचत्वारिꣳशच्च) (A3)

7.3.4.1

आदित्या अकामयन्तो–भयोर्लोकयोर् ऋध्नुयामेति त एतं चतुर्दशरात्र–
मपश्यन् तमाऽहरन् तेनायजन्त ततो वै त उभयो–र्लोकयो–
राध्नुवन्नस्मिꣳश्चा–मुष्मिꣳश्च य एवं विद्वाꣳस–श्चतुर्दशरात्रमासत
उभयोरेव लोकयोर्. ऋध्नुवन्त्यस्मिꣳश्चा–मुष्मिꣳश्च चतुर्दशरात्रो भवति
सप्त ग्राम्या ओषधयः सप्ताऽऽ*रण्या उभयीषामवरुद्ध्यै

यत् पराचीनानि पृष्ठानि – [ ] **9**

7.3.4.1 - Padam

आदित्याः । अकामयन्त । उभयोः । लोकयोः । ऋध्नुयाम । इति ।

ते । एतम् । चतुर्दशरात्रमिति चतुर्दश – रात्रम् । अपश्यन्न् । तम् ।

एति । अहरन्न् । तेन । अयजन्त । ततः । वै । ते । उभयोः ।

लोकयोः । आर्ध्नुवन्न् । अस्मिन्न् । च । अमुष्मिन्न् । च । ये ।

एवम् । विद्वाꣳसः । चतुर्दशरात्रमिति चतुर्दश – रात्रम् । आसते ।

उभयोः । एव । लोकयोः । ऋध्नुवन्ति । अस्मिन्न् । च । अमुष्मिन्न् ।

च । चतुर्दशरात्र इति चतुर्दश – रात्रः । भवति । सप्त । ग्राम्याः ।

ओषधयः । सप्त । आरण्याः । उभयीषाम् । अवरुध्या इत्यव–रुध्यै ।

यत् । पराचीनानि । पृष्ठानि । **9 (50)**

7.3.4.2

भवन्त्यमुमेव तैर्लोकमभि जयन्ति यत् प्रतीचीनानि पृष्ठानि भवन्तीममेव

तैर्लोकमभि जयन्ति त्रयस्त्रिꣳशौ मध्यतः स्तोमौ भवतः साम्राज्यमेव

गच्छन्त्यधिराजौ भवतोऽधिराजा एव समानानां भवन्त्यतिरात्रावभितो

भवतः परिगृहीत्यै । **10**

7.3.4.2 - Padam

भवन्ति । अमुम् । एव । तैः । लोकम् । अभीति । जयन्ति । यत् ।
प्रतीचीनानि । पृष्ठानि । भवन्ति । इमम् । एव । तैः । लोकम् ।
अभीति । जयन्ति । त्रयस्त्रिꣳशाविति त्रयः – त्रिꣳशौ । मध्यतः ।
स्तोमौ । भवतः । साम्राज्यमिति सां – राज्यम् । एव । गच्छन्ति ।
अधिराजावित्यधि – राजौ । भवतः । अधिराजा इत्यधि – राजाः ।
एव । समानानाम् । भवन्ति । अतिरात्रावित्यति – रात्रौ । अभितः ।
भवतः । परिगृहीत्या इति परि – गृहीत्यै । **10 (34)**

(पृष्ठानि – चतुस्त्रिꣳशच्च) (A4)

7.3.5.1

प्रजापतिः सुवर्गँ लोकमैत् तं देवा अन्वायन् तानादित्याश्च
पशवश्चान्वायन् ते देवा अब्रुवन् यान् पशूनुपाजीविष्म त इमे
ऽन्वाग्मन्निति तेभ्य एतं चतुर्दशरात्रं प्रत्यौहन् त आदित्याः पृष्ठैः
सुवर्गँ लोकमाऽरोहन् त्र्यहाभ्यामस्मिन् ँलोके पशून् प्रत्यौहन्

पृष्ठैरादित्या अमुष्मिन् ँलोक आर्ध्नुवन् त्र्यहाभ्यामस्मिन् – [ ] **11**

7.3.5.1 - Padam

प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकम् ।

ऐत् । तम् । देवाः । अन्विति । आयन्न् । तान् । आदित्याः । च ।

पशवः । च । अन्विति । आयन्न् । ते । देवाः । अब्रुवन्. । यान् ।

पशून् । उपाजीविष्मेत्युप – अजीविष्म । ते । इमे । अन्वाग्मन्नित्यनु

–आग्मन्न् । इति । तेभ्यः । एतम् । चतुर्दशरात्रमिति चतुर्दश–रात्रम् ।

प्रतीति । औहन्न् । ते । आदित्याः । पृष्ठैः । सुवर्गमिति सुवः – गम् ।

लोकम् । एति । अरोहन्न् । त्र्यहाभ्यामिति त्रि – अहाभ्याम् ।

अस्मिन्न् । लोके । पशून् । प्रतीति । औहन्न् । पृष्ठैः । आदित्याः ।

अमुष्मिन्न् । लोके । आर्ध्नुवन्न् । त्र्यहाभ्यामिति त्रि – अहाभ्याम् ।

अस्मिन्न् । **11 (50)**

7.3.5.2

ँलोके पशवो य एवं ँविद्वा७्स–श्चतुर्दशरात्रमासत उभयोरेव

लोकयोर् ऋध्नुवन्त्यस्मि७श्चामुष्मि७श्च पृष्ठैरेवाऽमुष्मिन्

ँलोक ऋध्नुवन्ति त्र्यहाभ्यामस्मिन् ँलोके ज्योतिर्गौरायुरिति त्र्यहो
भवतीयं ँवाव ज्योतिरन्तरिक्षं गौरसावायुरिमानेव लोकानभ्यारोहन्ति
यदन्यतः पृष्ठानि स्युर्विविवध७ स्यान्मध्ये पृष्ठानि भवन्ति
सविवधत्वायौ – [ ] **12**

7.3.5.2 - Padam

लोके । पशवः । ये । एवम् । विद्वा७ंसः । चतुर्दशरात्रमिति चतुर्दश
–रात्रम् । आसते । उभयोः । एव । लोकयोः । ऋध्नुवन्ति ।
अस्मिन्न् । च । अमुष्मिन्न् । च । पृष्ठैः । एव । अमुष्मिन्न् । लोके ।
ऋध्नुवन्ति । त्र्यहाभ्यामिति त्रि – अहाभ्याम् । अस्मिन्न् । लोके ।
ज्योतिः । गौः । आयुः । इति । त्र्यह इति त्रि–अहः । भवति । इयम् ।
वाव । ज्योतिः । अन्तरिक्षम् । गौः । असौ । आयुः । इमान् । एव ।
लोकान् । अभ्यारोहन्तीत्यभि – आरोहन्ति । यत् । अन्यतः । पृष्ठानि ।
स्युः । विविवधमिति वि–विवधम् । स्यात् । मध्ये । पृष्ठानि । भवन्ति ।
सविवधत्वायेति सविवध – त्वाय । **12 (50)**

7.3.5.3

–जो वै वीर्यं पृष्ठान्योज एव वीर्यं मध्यतो दधते बृहद्–रथन्तराभ्यां
ँयन्तीयं ँवाव रथन्तरमसौ बृहदाभ्यामेव यन्त्यथो अनयोरेव प्रति
तिष्ठन्त्येते वै यज्ञस्याञ्जसायनी स्रुती ताभ्यामेव सुवर्गं ँलोकं ँयन्ति
पराञ्चो वा एते सुवर्गं ँलोकमभ्यारोहन्ति ये पराचीनानि
पृष्ठान्युपयन्ति प्रत्यङ् त्र्यहो भवति प्रत्यवरूढ्या अथो प्रतिष्ठित्या ( )
उभयोर्लोकयोर् ऋद्ध्वोत् तिष्ठन्ति चतुर्दशैतास्तासां ँया दश
दशाक्षरा विराडन्नं ँविराड् विराजैवान्नाद्यमव रुन्धते याश्चतस्रश्चतस्रो
दिशो दिक्ष्वेव प्रति तिष्ठन्त्यतिरात्रावभितो भवतः परिगृहीत्यै । **13**

7.3.5.3 - Padam

ओजः । वै । वीर्यम् । पृष्ठानि । ओजः । एव । वीर्यम् । मध्यतः ।
दधते । बृहद्रथन्तराभ्यामिति बृहत् – रथन्तराभ्याम् । यन्ति । इयम् ।
वाव । रथन्तरमिति रथं – तरम् । असौ । बृहत् । आभ्याम् । एव ।
यन्ति । अथो इति । अनयोः । एव । प्रतीति । तिष्ठन्ति । एते इति ।
वै । यज्ञस्य । अञ्जसायनी इत्यञ्जसा – अयनी । स्रुती इति ।

ताभ्याम् । एव । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकम् । यन्ति ।
पराञ्चः । वै । एते । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकम् ।
अभ्यारोहन्तीत्यभि – आरोहन्ति । ये । पराचीनानि । पृष्ठानि ।
उपयन्तीत्युप – यन्ति । प्रत्यङ् । त्र्यह इति त्रि – अहः । भवति ।
प्रत्यवरूढ्या इति प्रति – अवरूढ्यै । अथो इति । प्रतिष्ठित्या इति
प्रति–स्थित्यै ( ) । उभयोः । लोकयोः । ऋध्वा । उदिति । तिष्ठन्ति ।
चतुर्दशेति चतुः – दश । एताः । तासाम् । याः । दश । दशाक्षरेति
दश – अक्षरा । विराडिति वि – राट् । अन्नम् । विराडिति
वि – राट् । विराजेति वि – राजा । एव । अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् ।
अवेति । रुन्धते । याः । चतस्रः । चतस्रः । दिशः । दिक्षु । एव ।
प्रतीति । तिष्ठन्ति । अतिरात्रावित्यति – रात्रौ । अभितः । भवतः ।
परिगृहीत्या इति परि – गृहीत्यै । **13 (81)**

(आध्नुवन् त्र्यहाभ्यामस्मिन्थ् – सविवधत्वाय – प्रतिष्ठित्या – एकत्रिꣳशच्च) (A5)

7.3.6.1

इन्द्रो वै सदृङ् देवताभिरासीथ् स न व्यावृतमगच्छथ् स
प्रजापतिमुपाधावत् तस्मा एतं पञ्चदशरात्रं प्रायच्छत् तमाऽहरत्
तेनायजत ततो वै सोऽन्याभि–र्देवताभि–र्व्यावृतमगच्छद्य एवं
ँविद्वाꣳसः पञ्चदशरात्रमासते व्यावृतमेव पाप्मना भ्रातृव्येण गच्छन्ति
ज्योतिर्गौरायुरिति त्र्यहो भवतीयं ँवाव ज्योतिरन्तरिक्षं – [ ] **14**

7.3.6.1 - Padam

इन्द्रः । वै । सदृङ्खिति स – दृङ् । देवताभिः । आसीत् । सः । न ।
व्यावृतमिति वि – आवृतम् । अगच्छत् । सः । प्रजापतिमिति
प्रजा – पतिम् । उपेति । अधावत् । तस्मै । एतम् ।
पञ्चदशरात्रमिति पञ्चदश–रात्रम् । प्रेति । अयच्छत् । तम् । एति ।
अहरत् । तेन । अयजत । ततः । वै । सः । अन्याभिः । देवताभिः ।
व्यावृतमिति वि – आवृतम् । अगच्छत् । ये । एवम् । विद्वाꣳसः ।
पञ्चदशरात्रमिति पञ्चदश – रात्रम् । आसते । व्यावृतमिति
वि – आवृतम् । एव । पाप्मना । भ्रातृव्येण । गच्छन्ति । ज्योतिः ।

गौः । आयुः । इति । त्र्यह इति त्रि – अहः । भवति । इयम् ।
वाव । ज्योतिः । अन्तरिक्षम् । **14 (50)**

7.3.6.2

गौरसावायुरेष्वेव लोकेषु प्रति तिष्ठन्त्यसत्रं ँवा एतद्–यदछन्दोमं
ँयच्छन्दोमा भवन्ति तेन सत्रं देवता एव पृष्ठैरव रुन्धते
पशूञ्छन्दोमैरोजो वै वीर्यं पृष्ठानि पशवः छन्दोमा ओजस्येव वीर्ये
पशुषु प्रति तिष्ठन्ति पञ्चदशरात्रो भवति पञ्चदशो वज्रो वज्रमेव
भ्रातृव्येभ्यः प्र हरन्त्यतिरात्रावभितो भवत इन्द्रियस्य ( )
परिगृहीत्यै । **15**

7.3.6.2 - Padam

गौः । असौ । आयुः । एषु । एव । लोकेषु । प्रतीति । तिष्ठन्ति ।
असत्रम् । वै । एतत् । यत् । अछन्दोममित्यछन्दः – मम् । यत् ।
छन्दोमा इति छन्दः – माः । भवन्ति । तेन । सत्रम् । देवताः । एव ।
पृष्ठैः । अवेति । रुन्धते । पशून् । छन्दोमैरिति छन्दः–मैः । ओजः ।
वै । वीर्यम् । पृष्ठानि । पशवः । छन्दोमा इति छन्दः – माः ।

ओजसि । एव । वीर्ये । पशुषु । प्रतीति । तिष्ठन्ति । पञ्चदशरात्र

इति पञ्चदश – रात्रः । भवति । पञ्चदश इति पञ्च – दशः ।

वज्रः । वज्रम् । एव । भ्रातृव्येभ्यः । प्रेति । हरन्ति । अतिरात्रावित्यति

–रात्रौ । अभितः । भवतः । इन्द्रियस्य ( ) । परिगृहीत्या इति

परि – गृहीत्यै । **15 (51)** *(अन्तरिक्ष–मिन्द्रियस्यै–कञ्च) (A6)*

7.3.7.1

इन्द्रो वै शिथिल इवाऽप्रतिष्ठित आसीथ् सोऽसुरेभ्योऽबिभेथ् स

प्रजापतिमुपाऽधावत् तस्मा एतं पञ्चदशरात्रं ँवज्रं प्रायच्छत्

तेनासुरान् पराभाव्य विजित्य श्रियमगच्छदग्निष्टुता पाप्मानं निरदहत

पञ्चदशरात्रेणौजो बलमिन्द्रियं ँवीर्यमात्मन्नधत्त य एवं ँविद्वाꣳसः

पञ्चदशरात्रमासते भ्रातृव्यानेव पराभाव्य विजित्य श्रियं

गच्छन्त्यग्निष्टुता पाप्मानं नि – [ ] **16**

7.3.7.1 - Padam

इन्द्रः । वै । शिथिलः । इव । अप्रतिष्ठित इत्यप्रति – स्थितः ।

आसीत् । सः । असुरेभ्यः । अबिभेत् । सः ।

प्रजापतिमिति प्रजा – पतिम् । उपेति । अधावत् । तस्मै । एतम् ।

पञ्चदशरात्रमिति पञ्चदश – रात्रम् । वज्रम् । प्रेति । अयच्छत् ।

तेन । असुरान् । पराभाव्येति परा – भाव्य । विजित्येति वि–जित्य ।

श्रियम् । अगच्छत् । अग्निष्टुतेत्यग्नि – स्तुता । पाप्मानम् । निरिति ।

अदहत । पञ्चदशरात्रेणेति पञ्चदश – रात्रेण । ओजः । बलम् ।

इन्द्रियम् । वीर्यम् । आत्मन्न् । अधत्त । ये । एवम् । विद्वाꣳसः ।

पञ्चदशरात्रमिति पञ्चदश – रात्रम् । आसते । भ्रातृव्यान् । एव ।

पराभाव्येति परा – भाव्य । विजित्येति वि – जित्य । श्रियम् ।

गच्छन्ति । अग्निष्टुतेत्यग्नि – स्तुता । पाप्मानम् । निरिति । **16 (50)**

<u>7.3.7.2</u>

र्दहन्ते पञ्चदशरात्रेणौजो बलमिन्द्रियं वीर्यमात्मन् दधत एता एव

पशव्याः पञ्चदश वा अर्धमासस्य रात्रयोऽर्धमासशः सँवथ्सर

आप्यते सँवथ्सरं पशवोऽनु प्र जायन्ते तस्मात् पशव्या एता एव

सुवर्ग्याः पञ्चदश वा अर्धमासस्य रात्रयोऽर्धमासशः सँवथ्सर

आप्यते सँवथ्सरः सुवर्गो लोकस्तस्माथ् सुवर्ग्या ज्योतिर्गौरायुरिति त्र्यहो भवतीयं ँवाव ज्योतिरन्तरिक्षं – [ ] **17**

7.3.7.2 - Padam

दहन्ते । पञ्चदशरात्रेणेति पञ्चदश – रात्रेण । ओजः । बलम् ।

इन्द्रियम् । वीर्यम् । आत्मन्न् । दधते । एताः । एव । पशव्याः ।

पञ्चदशेति पञ्च – दश । वै । अर्धमासस्येत्यर्ध – मासस्य ।

रात्रयः । अर्धमासश इत्यर्धमास–शः । सँवथ्सर इति सं–वथ्सरः ।

आप्यते । सँवथ्सरमिति सं – वथ्सरम् । पशवः । अनु । प्रेति ।

जायन्ते । तस्मात् । पशव्याः । एताः । एव । सुवर्ग्या इति

सुवः – ग्याः । पञ्चदशेति पञ्च – दश । वै । अर्धमासस्येत्यर्ध

–मासस्य । रात्रयः । अर्धमासश इत्यर्धमास – शः । सँवथ्सर इति

सं – वथ्सरः । आप्यते । सँवथ्सर इति सं – वथ्सरः । सुवर्ग

इति सुवः – गः । लोकः । तस्मात् । सुवर्ग्या इति सुवः – ग्याः ।

ज्योतिः । गौः । आयुः । इति । त्र्यह इति त्रि – अहः । भवति ।

इयम् । वाव । ज्योतिः । अन्तरिक्षम् । **17 (50)**

7.3.7.3

गौरसावायुरिमानेव लोकानभ्यारोहन्ति यदन्यतः पृष्ठानि स्युर्विविवधꣳ

स्यान्मद्ध्ये पृष्ठानि भवन्ति सविवधत्वायौजो वै वीर्यं पृष्ठान्योज एव

वीर्यं मध्यतो दधते बृहद्–रथन्तराभ्यां ँयन्तीयं ँवाव रथन्तरमसौ

बृहदाभ्यामेव यन्त्यथो अनयोरेव प्रति तिष्ठन्त्येते वै यज्ञस्याञ्जसायनी

स्रुती ताभ्यामेव सुवर्गं ँलोकं – [ ] **18**

7.3.7.3 - Padam

गौः । असौ । आयुः । इमान् । एव । लोकान् । अभ्यारोहन्तीत्यभि

–आरोहन्ति । यत् । अन्यतः । पृष्ठानि । स्युः । विविवधमिति

वि – विवधम् । स्यात् । मध्ये । पृष्ठानि । भवन्ति । सविवधत्वायेति

सविवध – त्वाय । ओजः । वै । वीर्यम् । पृष्ठानि । ओजः । एव ।

वीर्यम् । मध्यतः । दधते । बृहद्रथन्तराभ्यामिति बृहत्–रथन्तराभ्याम् ।

यन्ति । इयम् । वाव । रथन्तरमिति रथं – तरम् । असौ । बृहत् ।

आभ्याम् । एव । यन्ति । अथो इति । अनयोः । एव । प्रतीति ।
तिष्ठन्ति । एते इति । वै । यज्ञस्य । अञ्जसायनी इत्यञ्जसा–
अयनी । स्रुती इति । ताभ्याम् । एव । सुवर्गमिति सुवः – गम् ।
लोकम् । **18 (50)**

7.3.7.4

ँयन्ति पराञ्चो वा एते सुवर्गं ँलोकमभ्यारोहन्ति ये पराचीनानि
पृष्ठान्युपयन्ति प्रत्यङ् त्र्यहो भवति प्रत्यवरूढ्या अथो प्रतिष्ठित्या
उभयोर्लोकयोर् ऋद्ध्वोत् तिष्ठन्ति पञ्चदशैतास्तासां ँया दश
दशाक्षरा विराडन्नं ँविराड् विराजैवान्नाद्यमव रुन्धते याः पञ्च पञ्च
दिशो दिक्ष्वेव प्रति तिष्ठन्त्यतिरात्रावभितो भवत इन्द्रियस्य वीर्यस्य
प्रजायै ( ) पशूनां परिगृहीत्यै । **19**

7.3.7.4 - Padam

यन्ति । पराञ्चः । वै । एते । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकम् ।
अभ्यारोहन्तीत्यभि – आरोहन्ति । ये । पराचीनानि । पृष्ठानि ।
उपयन्तीत्युप – यन्ति । प्रत्यङ् । त्र्यह इति त्रि – अहः । भवति ।

प्रत्यवरूढ्या इति प्रति – अवरूढ्यै । अथो इति । प्रतिष्ठित्या इति
प्रति – स्थित्यै । उभयोः । लोकयोः । ऋध्वा । उदिति । तिष्ठन्ति ।
पञ्चदशेति पञ्च – दश । एताः । तासाम् । याः । दश ।
दशाक्षरेति दश – अक्षरा । विराडिति वि – राट् । अन्नम् ।
विराडिति वि – राट् । विराजेति वि – राजा । एव । अन्नाद्यमित्यन्न
–अद्यम् । अवेति । रुन्धते । याः । पञ्च । पञ्च । दिशः । दिक्षु ।
एव । प्रतीति । तिष्ठन्ति । अतिरात्रावित्यति – रात्रौ । अभितः ।
भवतः । इन्द्रियस्य । वीर्यस्य । प्रजाया इति प्र – जायै ( ) ।
पशूनाम् । परिगृहीत्या इति परि – गृहीत्यै । **19 (52)**

(गच्छन्त्यग्निष्टुता पाप्मानं नि–रन्तरिक्षं – लोकं – प्रजायै – द्वे च) (A7)

7.3.8.1

प्रजापति–रकामयतान्नादः स्यामिति स एतꣳ सप्तदशरात्र–मपश्यत्
तमाऽहरत् तेनायजत ततो वै सोऽन्नादोऽभवद्य एवं विद्वाꣳसः

सप्तदश–रात्रमासते ऽन्नादा एव भवन्ति पञ्चाहो भवति पञ्च वा
ऋतवः सँवथ्सर ऋतुष्वेव सँवथ्सरे प्रति तिष्ठन्त्यथो पञ्चाक्षरा
पङ्क्तिः पाङ्क्तो यज्ञो यज्ञमेवाऽव रुन्धते ऽसत्रं वा एत– [ ] **20**

7.3.8.1 - Padam

प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । अकामयत । अन्नाद इत्यन्न – अदः ।
स्याम् । इति । सः । एतम् । सप्तदशरात्रमिति सप्तदश – रात्रम् ।
अपश्यत् । तम् । एति । अहरत् । तेन । अयजत । ततः । वै ।
सः । अन्नाद इत्यन्न – अदः । अभवत् । ये । एवम् । विद्वाꣳसः ।
सप्तदशरात्रमिति सप्तदश–रात्रम् । आसते । अन्नादा इत्यन्न–अदाः ।
एव । भवन्ति । पञ्चाह इति पञ्च – अहः । भवति । पञ्च । वै ।
ऋतवः । सँवथ्सर इति सं – वथ्सरः । ऋतुषु । एव । सँवथ्सर
इति सं – वथ्सरे । प्रतीति । तिष्ठन्ति । अथो इति । पञ्चाक्षरेति
पञ्च – अक्षरा । पङ्क्तिः । पाङ्क्तः । यज्ञः । यज्ञम् । एव । अवेति ।
रुन्धते । असत्रम् । वै । एतत् । **20 (50)**

7.3.8.2

–द्यदछन्दोमं ँयच्छन्दोमा भवन्ति तेन सत्रं देवता एव पृष्ठैरव

रुन्धते पशूञ्छन्दोमैरोजो वै वीर्यं पृष्ठानि पशवः छन्दोमा ओजस्येव

वीर्ये पशुषु प्रति तिष्ठन्ति सप्तदशरात्रो भवति सप्तदशः प्रजापतिः

प्रजापतेराप्त्या अतिरात्रावभितो भवतोऽन्नाद्यस्य परिगृहीत्यै । **21**

7.3.8.2 - Padam

यत् । अछन्दोममित्यछन्दः–मम् । यत् । छन्दोमा इति छन्दः – माः ।

भवन्ति । तेन । सत्रम् । देवताः । एव । पृष्ठैः । अवेति । रुन्धते ।

पशून् । छन्दोमैरिति छन्दः – मैः । ओजः । वै । वीर्यम् । पृष्ठानि ।

पशवः । छन्दोमा इति छन्दः – माः । ओजसि । एव । वीर्ये ।

पशुषु । प्रतीति । तिष्ठन्ति । सप्तदशरात्र इति सप्तदश – रात्रः ।

भवति । सप्तदश इति सप्त – दशः । प्रजापतिरिति प्रजा–पतिः ।

प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः । आप्त्यै । अतिरात्रावित्यति – रात्रौ ।

अभितः । भवतः । अन्नाद्यस्येत्यन्न – अद्यस्य । परिगृहीत्या इति

परि – गृहीत्यै । **21 (37)** *(एतथ् – सप्तत्रिꣳशच्च) (A8)*

7.3.9.1

सा विराड् विक्रम्यातिष्ठद्–ब्रह्मणा देवेष्वन्नेना–सुरेषु ते देवा
अकामयन्तोभयꣳ सं ँवृञ्जीमहि ब्रह्म चान्नं चेति त एता
विꣳशतिꣳ रात्रीरपश्यन् ततो वै त उभयꣳ समवृञ्जत ब्रह्म
चान्नं च ब्रह्मवर्चसिनोऽन्नादा अभवन् य एवं ँविद्वाꣳस एता
आसत उभयमेव सँ वृञ्जते ब्रह्म चान्नं च – [ ] **22**

7.3.9.1 - Padam

सा । विराडिति वि – राट् । विक्रम्येति वि – क्रम्य । अतिष्ठत् ।
ब्रह्मणा । देवेषु । अन्नेन । असुरेषु । ते । देवाः । अकामयन्त ।
उभयम् । समिति । वृञ्जीमहि । ब्रह्म । च । अन्नम् । च । इति ।
ते । एताः । विꣳशतिम् । रात्रीः । अपश्यन् । ततः । वै । ते ।
उभयम् । समिति । अवृञ्जत । ब्रह्म । च । अन्नम् । च ।
ब्रह्मवर्चसिन इति ब्रह्म – वर्चसिनः । अन्नादा इत्यन्न – अदाः ।
अभवन् । ये । एवम् । विद्वाꣳसः । एताः । आसते । उभयम् ।
एव । समिति । वृञ्जते । ब्रह्म । च । अन्नम् । च । **22 (50)**

7.3.9.2

ब्रह्मवर्चसिनोऽन्नादा भवन्ति द्वे वा एते विराजौ तयोरेव नाना प्रति
तिष्ठन्ति विꣳशो वै पुरुषो दश हस्त्या अङ्गुलयो दश पद्या यावानेव
पुरुषस्तमाप्त्वोत् तिष्ठन्ति ज्योतिर्गौरायुरिति त्र्यहा भवन्तीयं ँवाव
ज्योतिरन्तरिक्षं गौरसावायुरिमानेव लोका–नभ्यारोहन्त्यभिपूर्वं
त्र्यहा भवन्त्यभिपूर्वमेव सुवर्गं – [ ] **23**

7.3.9.2 - Padam

ब्रह्मवर्चसिन इति ब्रह्म – वर्चसिनः । अन्नादा इत्यन्न – अदाः ।
भवन्ति । द्वे इति । वै । एते इति । विराजाविति वि–राजौ । तयोः ।
एव । नाना । प्रतीति । तिष्ठन्ति । विꣳशः । वै । पुरुषः । दश ।
हस्त्याः । अङ्गुलयः । दश । पद्याः । यावान् । एव । पुरुषः । तम् ।
आप्त्वा । उदिति । तिष्ठन्ति । ज्योतिः । गौः । आयुः । इति । त्र्यहा
इति त्रि – अहाः । भवन्ति । इयम् । वाव । ज्योतिः । अन्तरिक्षम् ।
गौः । असौ । आयुः । इमान् । एव । लोकान् । अभ्यारोहन्तीत्यभि
–आरोहन्ति । अभिपूर्वमित्यभि – पूर्वम् । त्र्यहा इति त्रि – अहाः ।

भवन्ति । अभिपूर्वमित्यभि – पूर्वम् । एव ।

सुवर्गमिति सुवः–गम् । **23 (50)**

7.3.9.3

ँलोकमभ्यारोहन्ति यदन्यतः पृष्ठानि स्युर्विविवधꣳ स्यान्मध्ये

पृष्ठानि भवन्ति सविवधत्वायौजो वै वीर्यं पृष्ठान्योज एव वीर्यं

मध्यतो दधते बृहद्–रथन्तराभ्यां ँयन्तीयं ँवाव रथन्तरमसौ

बृहदाभ्यामेव यन्त्यथो अनयोरेव प्रति तिष्ठन्त्येते वै

यज्ञस्याञ्जसायनी स्रुती ताभ्यामेव सुवर्गं ँलोकं ँयन्ति पराञ्चो वा

एते सुवर्गं ( ) ँलोकमभ्यारोहन्ति ये पराचीनानि पृष्ठान्युपयन्ति

प्रत्यङ् त्र्यहो भवति प्रत्यवरूढ्या अथो प्रतिष्ठित्या उभयोर्लोकयार्

ऋद्ध्वोत् तिष्ठन्त्यतिरात्रावभितो भवतो ब्रह्मवर्चस–स्यान्नाद्यस्य

परिगृहीत्यै । **24**

7.3.9.3 - Padam

लोकम् । अभ्यारोहन्तीत्यभि–आरोहन्ति । यत् । अन्यतः । पृष्ठानि ।

स्युः । विविवधमिति वि – विवधम् । स्यात् । मध्ये । पृष्ठानि ।

भवन्ति । सविवधत्वायेति सविवध – त्वाय । ओजः । वै । वीर्यम् ।

पृष्ठानि । ओजः । एव । वीर्यम् । मध्यतः । दधते ।

बृहद्रथन्तराभ्यामिति बृहत् – रथन्तराभ्याम् । यन्ति । इयम् । वाव ।

रथन्तरमिति रथं – तरम् । असौ । बृहत् । आभ्याम् । एव । यन्ति ।

अथो इति । अनयोः । एव । प्रतीति । तिष्ठन्ति । एते इति । वै ।

यज्ञस्य । अञ्जसायनी इत्यञ्जसा – अयनी । स्रुती इति ।

ताभ्याम् । एव । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकम् । यन्ति ।

पराञ्चः । वै । एते । सुवर्गमिति सुवः – गम् ( ) । लोकम् ।

अभ्यारोहन्तीत्यभि – आरोहन्ति । ये । पराचीनानि । पृष्ठानि ।

उपयन्तीत्युप – यन्ति । प्रत्यङ् । त्र्यह इति त्रि – अहः । भवति ।

प्रत्यवरूढ्या इति प्रति – अवरूढ्यै । अथो इति । प्रतिष्ठित्या इति

प्रति – स्थित्यै । उभयोः । लोकयोः । ऋध्वा । उदिति । तिष्ठन्ति ।

अतिरात्रावित्यति – रात्रौ । अभितः । भवतः । ब्रह्मवर्चसस्येति

ब्रह्म – वर्चसस्य । अन्नाद्यस्येत्यन्न – अद्यस्य ।

परिगृहीत्या इति परि – गृहीत्यै । **24 (73)** *(वृञ्जते ब्रह्म चां नं च – सुवर्ग – मेते सुवर्गं – त्रयोविꣳशतिश्च) (A9)*

7.3.10.1

असावादित्योऽस्मिन् ँलोक आसीत् तं देवाः पृष्ठैः परिगृह्य सुवर्गं ँलोकमगमयन् परैरवस्तात् पर्यगृह्णन् दिवाकीर्त्येन सुवर्गे लोके प्रत्यस्थापयन् परैः परस्तात् पर्यगृह्णन् पृष्ठैरुपावारोहन्थ्स वा असावादित्योऽमुष्मिन् ँलोके परैरुभयतः परिगृहीतो यत् पृष्ठानि भवन्ति सुवर्गमेव तैर्लोकं ँयजमाना यन्ति परैरवस्तात् परि गृह्णन्ति दिवाकीर्त्येन – [ ] **25**

7.3.10.1 - Padam

असौ । आदित्यः । अस्मिन्न् । लोके । आसीत् । तम् । देवाः । पृष्ठैः । परिगृह्येति परि – गृह्य । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकम् । अगमयन्न् । परैः । अवस्तात् । परीति । अगृह्णन्न् । दिवाकीर्त्येनेति दिवा – कीर्त्येन । सुवर्ग इति सुवः – गे । लोके । प्रतीति । अस्थापयन्न् । परैः । परस्तात् । परीति । अगृह्णन्न् । पृष्ठैः ।

उपावारोहन्नित्युप – अवारोहन्न् । सः । वै । असौ । आदित्यः ।

अमुष्मिन्न् । लोके । परैः । उभयतः । परिगृहीत इति परि–गृहीतः ।

यत् । पृष्ठानि । भवन्ति । सुवर्गमिति सुवः – गम् । एव । तैः ।

लोकम् । यजमानाः । यन्ति । परैः । अवस्तात् । परीति । गृह्णन्ति ।

दिवाकीर्त्येनेति दिवा – कीर्त्येन । **25 (50)**

7.3.10.2

सुवर्गे लोके प्रति तिष्ठन्ति परैः परस्तात् परि गृह्णन्ति पृष्ठैरुपावरोहन्ति

यत् परे परस्तान्न स्युः पराञ्चः सुवर्गा–ल्लोकान्निष्पद्येरन्

यदवस्तान्न स्युः प्रजा निर्दहेयुरभितो दिवाकीर्त्यं परःसामानो भवन्ति

सुवर्ग एवैनाँ लोक उभयतः परि गृह्णन्ति यजमाना वै दिवाकीर्त्यꣳ

सँवथ्सरः परःसामानोऽभितो दिवाकीर्त्यं परःसामानो भवन्ति

सँवथ्सर एवोभयतः – [ ] **26**

7.3.10.2 - Padam

सुवर्ग इति सुवः–गे । लोके । प्रतीति । तिष्ठन्ति । परैः । परस्तात् ।

परीति । गृह्णन्ति । पृष्ठैः । उपावरोहन्तीत्युप – अवरोहन्ति । यत् ।

परे । परस्तात् । न । स्युः । पराञ्चः । सुवर्गादिति सुवः – गात् ।
लोकात् । निरिति । पद्येरन्न् । यत् । अवस्तात् । न । स्युः ।
प्रजा इति प्र – जाः । निरिति । दहेयुः । अभितः । दिवाकीर्त्यमिति
दिवा – कीर्त्यम् । परस्सामान इति परः – सामानः । भवन्ति ।
सुवर्ग इति सुवः – गे । एव । एनान्न् । लोके । उभयतः । परीति ।
गृह्णन्ति । यजमानाः । वै । दिवाकीर्त्यमिति दिवा – कीर्त्यम् ।
सँवथ्सर इति सं – वथ्सरः । परस्सामान इति परः – सामानः ।
अभितः । दिवाकीर्त्यमिति दिवा – कीर्त्यम् । परस्सामान इति
परः सामानः । भवन्ति । सँवथ्सर इति सं – वथ्सरे । एव ।
उभयतः । **26 (50)**

7.3.10.3

प्रति तिष्ठन्ति पृष्ठं ँवै दिवाकीर्त्यं पार्श्वे परःसामानो ऽभितो
दिवाकीर्त्यं परःसामानो भवन्ति तस्मादभितः पृष्ठं पार्श्वे
भूयिष्ठा ग्रहा गृह्यन्ते भूयिष्ठꣳ शस्यते यज्ञस्यैव तन्मध्यतो

ग्रन्थिं ग्रथ्नन्त्यविस्रꣳसाय सप्त गृह्यन्ते सप्त वै शीर्.षण्याः

प्राणाः प्राणानेव यजमानेषु दधति यत् पराचीनानि पृष्ठानि

भवन्त्यमुमेव तै–र्लोकमभ्यारोहन्ति यदिमं ँलोकं न – [ ] **27**

7.3.10.3 - Padam

प्रतीति । तिष्ठन्ति । पृष्ठम् । वै । दिवाकीर्त्यमिति दिवा – कीर्त्यम् ।

पार्श्वे इति । परस्सामान इति परः – सामानः । अभितः ।

दिवाकीर्त्यमिति दिवा – कीर्त्यम् । परस्सामान इति परः–सामानः ।

भवन्ति । तस्मात् । अभितः । पृष्ठम् । पार्श्वे इति । भूयिष्ठाः । ग्रहाः ।

गृह्यन्ते । भूयिष्ठम् । शस्यते । यज्ञस्य । एव । तत् । मध्यतः ।

ग्रन्थिम् । ग्रथ्नन्ति । अविस्रꣳसायेत्यवि – स्रꣳसाय । सप्त ।

गृह्यन्ते । सप्त । वै । शीर्.षण्याः । प्राणा इति प्र – अनाः ।

प्राणानिति प्र – अनान् । एव । यजमानेषु । दधति । यत् ।

पराचीनानि । पृष्ठानि । भवन्ति । अमुम् । एव । तैः । लोकम् ।

अभ्यारोहन्तीत्यभि–आरोहन्ति । यत् । इमम् । लोकम् । न । **27 (50)**

7.3.10.4

प्रत्यव–रोहेयुरुद्वा माद्येयुर्यजमानाः प्र वा मीयेरन् यत् प्रतीचीनानि पृष्ठानि भवन्तीममेव तैर्लोकं प्रत्यवरोहन्त्यथो अस्मिन्नेव लोके प्रति तिष्ठन्त्यनुन्मादायेन्द्रो वा अप्रतिष्ठित आसीथ् स प्रजापति–मुपाधावत् तस्मा एतमेकविꣳशतिरात्रं प्रायच्छत् तमाऽहरत् तेनायजत ततो वै स प्रत्यतिष्ठद्ये बहुयाजिनो ऽप्रतिष्ठिताः – [ ] **28**

7.3.10.4 - Padam

प्रत्यवरोहेयुरिति प्रति – अवरोहेयुः । उदिति । वा । माद्येयुः । यजमानाः । प्रेति । वा । मीयेरन्न् । यत् । प्रतीचीनानि । पृष्ठानि । भवन्ति । इमम् । एव । तैः । लोकम् । प्रत्यवरोहन्तीति प्रति – अवरोहन्ति । अथो इति । अस्मिन्न् । एव । लोके । प्रतीति । तिष्ठन्ति । अनुन्मादायेत्यनुत् – मादाय । इन्द्रः । वै । अप्रतिष्ठित इत्यप्रति – स्थितः । आसीत् । सः । प्रजापतिमिति प्रजा–पतिम् । उपेति । अधावत् । तस्मै । एतम् । एकविꣳशतिरात्रमित्येकविꣳशति –रात्रम् । प्रेति । अयच्छत् । तम् । एति । अहरत् । तेन । अयजत ।

ततः । वै । सः । प्रतीति । अतिष्ठत् । ये । बहुयाजिन इति

बहु – याजिनः । अप्रतिष्ठिता इत्यप्रति – स्थिताः । **28 (50)**

7.3.10.5

स्युस्त एकविꣳशति–रात्रमासीरन् द्वादश मासाः पञ्चर्तवस्त्रय इमे

लोका असावादित्य एकविꣳश एतावन्तो वै देवलोकास्तेष्वेव यथा

पूर्वं प्रति तिष्ठन्त्यसावादित्यो न व्यरोचत स प्रजापतिमुपाधावत्

तस्मा एतमेकविꣳशतिरात्रं प्रायच्छत् तमाऽहरत् तेनायजत ततो वै

सो ऽरोचत य एवं विद्वाꣳस एकविꣳशतिरात्रमासते ( ) रोचन्त

एवैकविꣳशतिरात्रो भवति रुग्वा एकविꣳशो रुचमेव गच्छन्त्यथो

प्रतिष्ठामेव प्रतिष्ठा ह्येकविꣳशो ऽतिरात्रावभितो भवतो ब्रह्मवर्चसस्य

परिगृहीत्यै । **29**

7.3.10.5 - Padam

स्युः । ते । एकविꣳशतिरात्रमित्येकविꣳशति – रात्रम् । आसीरन्न् ।

द्वादश । मासाः । पञ्च । ऋतवः । त्रयः । इमे । लोकाः । असौ ।

आदित्यः । एकविꣳश इत्येक – विꣳशः । एतावन्तः । वै ।

देवलोका इति देव – लोकाः । तेषु । एव । यथापूर्वमिति

यथा – पूर्वम् । प्रतीति । तिष्ठन्ति । असौ । आदित्यः । न । वीति ।

अरोचत । सः । प्रजापतिमिति प्रजा – पतिम् । उपेति । अधावत् ।

तस्मै । एतम् । एकविꣳशतिरात्रमित्येकविꣳशति – रात्रम् । प्रेति ।

अयच्छत् । तम् । एति । अहरत् । तेन । अयजत । ततः । वै । सः ।

अरोचत । ये । एवम् । विद्वाꣳसः । एकविꣳशतिरात्रमित्येकविꣳशति

–रात्रम् । आसते ( ) । रोचन्ते । एव । एकविꣳशतिरात्र

इत्येकविꣳशति – रात्रः । भवति । रुक् । वै । एकविꣳश

इत्येक – विꣳशः । रुचम् । एव । गच्छन्ति । अथो इति ।

प्रतिष्ठामिति प्रति – स्थाम् । एव । प्रतिष्ठेति प्रति – स्था । हि ।

एकविꣳश इत्येक – विꣳशः । अतिरात्रावित्यति – रात्रौ ।

अभितः । भवतः । ब्रह्मवर्चसस्येति ब्रह्म – वर्चसस्य । परिगृहीत्या

इति परि – गृहीत्यै । **29 (71)** *(गृह्णन्ति दिवाकीर्त्यैनै – वोभयतो – ना – प्रतिष्ठिता – आसत – एकविꣳशतिश्च) (A10)*

7.3.11.1

अर्वाङ् यज्ञः सं क्रामत्वमुष्मादधि मामभि । ऋषीणां ँयः पुरोहितः ।

निर्देवं निर्वीरं कृत्वा विष्कन्धं तस्मिन् हीयतां ँयोऽस्मान् द्वेष्टि ।

शरीरं ँयज्ञशमलं कुसीदं तस्मिन्थ्सीदतु योऽस्मान् द्वेष्टि ।

यज्ञ यज्ञस्य यत् तेजस्तेन संक्राम मामभि ।

ब्राह्मणानृत्विजो देवान् यज्ञस्य तपसा ते सवाहमा हुवे ।

इष्टेन पक्वमुप – [ ] **30**

7.3.11.1 - Padam

अर्वाङ् । यज्ञः । समिति । क्रामतु । अमुष्मात् । अधीति । माम् ।

अभि । ऋषीणाम् । यः । पुरोहित इति पुरः – हितः । निर्देवमिति

निः – देवम् । निर्वीरमिति निः – वीरम् । कृत्वा । विष्कन्धमिति

वि – स्कन्धम् । तस्मिन्न् । हीयताम् । यः । अस्मान् । द्वेष्टि ।

शरीरम् । यज्ञशमलमिति यज्ञ – शमलम् । कुसीदम् । तस्मिन्न् ।

सीदतु । यः । अस्मान् । द्वेष्टि । यज्ञ । यज्ञस्य । यत् । तेजः । तेन ।

समिति । क्राम । माम् । अभि । ब्राह्मणान् । ऋत्विजः । देवान् ।

यज्ञस्य । तपसा । ते । सव । अहम् । एति । हुवे । इष्टेन । पक्वम् ।
उपेति । **30 (50)**

7.3.11.2

ते हुवे सवाहं । सं ते वृञ्जे सुकृतꣳ सं प्रजां पशून् ।
प्रैषान्थ्–सामिधेनी–राघारावाज्यभागावा–श्रुतं प्रत्याश्रुतमा शृणामि ते ।
प्रयाजानूयाजान्थ्–स्विष्टकृत–मिडामाशिष आ वृञ्जे सुवः ।
अग्निनेन्द्रेण सोमेन सरस्वत्या विष्णुना देवताभिः ।
याज्यानुवाक्याभ्यामुप ते हुवे सवाहं ँयज्ञमा ददे ते वषट्कृतं ।
स्तुतꣳ शस्त्रं प्रतिगरं ग्रहमिडामाशिष – [ ] **31**

7.3.11.2 - Padam

ते । हुवे । सव । अहम् । समिति । ते । वृञ्जे । सुकृतमिति
सु – कृतम् । समिति । प्रजामिति प्र – जाम् । पशून् । प्रैषानिति
प्र – एषान् । सामिधेनीरिति सां – इधेनीः । आघारावित्या–घारौ ।
आज्यभागावित्याज्य – भागौ । आश्रुतमित्या – श्रुतम् ।
प्रत्याश्रुतमिति प्रति – आश्रुतम् । एति । शृणामि । ते ।

प्रयाजानूयाजानिति प्रयाज – अनूयाजान् । स्विष्टकृतमिति
स्विष्ट – कृतम् । इडाम् । आशिष इत्या – शिषः । एति । वृञ्जे ।
सुवः । अग्निना । इन्द्रेण । सोमेन । सरस्वत्या । विष्णुना ।
देवताभिः । याज्यानुवाक्याभ्यामिति याज्या – अनुवाक्याभ्याम् ।
उपेति । ते । हुवे । सव । अहम् । यज्ञम् । एति । ददे । ते ।
वषट्कृतमिति वषट् – कृतम् । स्तुतम् । शस्त्रम् । प्रतिगरमिति
प्रति –गरम् । ग्रहम् । इडाम् । आशिष इत्या – शिषः । **31 (50)**

7.3.11.3

आ वृञ्जे सुवः । पत्नीसँयाजानुप ते हुवे सवाहꣳ समिष्टयजुरा ददे
तव । पशून्थ्–सुतं पुरोडाशान्थ्–सवनान्योत यज्ञं ।
देवान्थ्–सेन्द्रानुप ते हुवे सवाह–मग्निमुखान्थ्–सोमवतो ये च
विश्वे । **32**

7.3.11.3 - Padam

एति । वृञ्जे । सुवः । पत्नीसँयाजानिति पत्नी–सँयाजान् । उपेति ।
ते । हुवे । सव । अहम् । समिष्टयजुरिति समिष्ट – यजुः । एति ।

ददे । तव । पशून् । सुतम् । पुरोडाशान् । सवनानि । एति । उत ।
यज्ञम् । देवान् । सेन्द्रानिति स–इन्द्रान् । उपेति । ते । हुवे । सव ।
अहम् । अग्निमुखानित्यग्नि – मुखान् । सोमवत इति सोम–वतः ।
ये । च । विश्वे । **32 (32)**

(उप – ग्रहमिडामाशिषो – द्वात्रिꣳशच्च) (A11)

7.3.12.1

भूतं भव्यं भविष्यद्वषट्थ् स्वाहा नम ऋख् साम यजुर्वषट्थ् स्वाहा
नमो गायत्री त्रिष्टुब् जगती वषट्थ् स्वाहा नमः पृथिव्यन्तरिक्षं
द्यौ र्वषट्थ् स्वाहा नमो ऽग्निर्वायुः सूर्यो वषट्थ् स्वाहा नमः प्राणो–
व्यानो–ऽपानो वषट्थ् स्वाहा नमो ऽन्नं कृषि–र्वृष्टि–र्वषट्थ् स्वाहा
नमः पितापुत्रः पौत्रो वषट्थ् स्वाहा नमो भूर्भुवः ( ) सुव र्वषट्थ्
स्वाहा नमः । **33**

7.3.12.1 - Padam

भूतम् । भव्यम् । भविष्यत् । वषट् । स्वाहा । नमः । ऋक् । साम ।
यजुः । वषट् । स्वाहा । नमः । गायत्री । त्रिष्टुप् । जगती । वषट् ।

स्वाहा । नमः । पृथिवी । अन्तरिक्षम् । द्यौः । वषट् । स्वाहा ।

नमः । अग्निः । वायुः । सूर्यः । वषट् । स्वाहा । नमः । प्राण इति

प्र –अनः । व्यान इति वि – अनः । अपान इत्यप–अनः । वषट् ।

स्वाहा । नमः । अन्नम् । कृषिः । वृष्टिः । वषट् । स्वाहा । नमः ।

पिता । पुत्रः । पौत्रः । वषट् । स्वाहा । नमः । भूः । भुवः ( ) ।

सुवः । वषट् । स्वाहा । नमः । **33 (54)**

(भुव – श्चत्वारि च) (A12)

7.3.13.1

आ मे गृहा भवन्त्वा प्रजा म आ मा यज्ञो विशतु वीर्यावान् ।

आपो देवीर्यज्ञिया माऽऽविशन्तु सहस्रस्य मा भूमा मा प्र हासीत् ।

आ मे ग्रहो भवत्वा पुरोरुख् स्तुतशस्त्रे मा ऽऽविशताꣳ समीची ।

आदित्या रुद्रा वसवो मे सदस्याः सहस्रस्य मा भूमा मा प्र हासीत् ।

आ माऽग्निष्टोमो विशतू ( ) क्थ्यश्चातिरात्रो माऽऽ विशत्वापिशर्वरः ।

तिरो अह्निया मा सुहुता आ विशन्तु सहस्रस्य मा भूमा मा प्र
हासीत् । **34**

7.3.13.1 - Padam

एति । मे । गृहाः । भवन्तु । एति । प्रजेति प्र – जा । मे । एति ।
मा । यज्ञः । विशतु । वीर्यावानिति वीर्य – वान् । आपः । देवीः ।
यज्ञियाः । मा । एति । विशन्तु । सहस्रस्य । मा । भूमा । मा ।
प्रेति । हासीत् । एति । मे । ग्रहः । भवतु । एति । पुरोरुगिति
पुरः – रुक् । स्तुतशस्त्रे इति स्तुत – शस्त्रे । मा । एति ।
विशताम् । समीची इति । आदित्याः । रुद्राः । वसवः । मे ।
सदस्याः । सहस्रस्य । मा । भूमा । मा । प्रेति । हासीत् । एति ।
मा । अग्निष्टोम इत्यग्नि – स्तोमः । विशतु ( ) । उक्थ्यः । च ।
अतिरात्र इत्यति – रात्रः । मा । एति । विशतु । आपिशर्वर
इत्यापि – शर्वरः । तिरो अह्निया इति तिरः – अह्नियाः । मा ।
सुहुता इति सु – हुताः । एति । विशन्तु । सहस्रस्य । मा । भूमा ।

मा । प्रेति । हासीत् । **34 (68)**

(अग्निष्टोमो विंशत्व – ष्टादश च) (A13)

7.3.14.1

अग्निना तपोऽन्वभवद्–वाचा ब्रह्म मणिना रूपाणीन्द्रेण देवान् वातेन प्राणान्थ् सूर्येण द्यां चन्द्रमसा नक्षत्राणि यमेन पितॄन् राज्ञा मनुष्यान् फलेन नादेयानजगरेण सर्पान् व्याघ्रेणाऽऽ*रण्यान् पशूञ्छ्येनेन पतत्रिणो वृष्णाऽश्वानृषभेण गा बस्तेनाजा वृष्णिनाऽवीर्व्रीहिणाऽन्नानि यवेनौषधीर्न्यग्रोधेन वनस्पतीनुदुंबरेणोर्जं गायत्रिया छन्दाꣳसि त्रिवृता स्तोमान् ब्राह्मणेन ( ) वाचं । **35**

7.3.14.1 - Padam

अग्निना । तपः । अन्विति । अभवत् । वाचा । ब्रह्म । मणिना ।

रूपाणि । इन्द्रेण । देवान् । वातेन । प्राणानिति प्र – अनान् ।

सूर्येण । द्याम् । चन्द्रमसा । नक्षत्राणि । यमेन । पितॄन् । राज्ञा ।

मनुष्यान् । फलेन । नादेयान् । अजगरेण । सर्पान् । व्याघ्रेण ।

आरण्यान् । पशून् । श्येनेन । पतत्रिणः । वृष्णा । अश्वान् ।

ऋषभेण । गाः । बस्तेन । अजाः । वृष्णिना । अवीः । व्रीहिणा ।
अन्नानि । यवेन । ओषधीः । न्यग्रोधेन । वनस्पतीन् । उदुम्बरेण ।
ऊर्जम् । गायत्रिया । छन्दाꣳसि । त्रिवृतेति त्रि – वृता । स्तोमान् ।
ब्राह्मणेन ( ) । वाचम् । **35 (51)** *(ब्राह्मणेनै – कं च) (A14)*

7.3.15.1

स्वाहाऽऽधिमाधीताय स्वाहा स्वाहाऽऽधीतं मनसे स्वाहा स्वाहा मनः
प्रजापतये स्वाहा काय स्वाहा कस्मै स्वाहा कतमस्मै स्वाहा ऽदित्यै
स्वाहा ऽदित्यै मह्यै स्वाहाऽदित्यै सुमृडीकायै स्वाहा सरस्वत्यै स्वाहा
सरस्वत्यै बृहत्यै स्वाहा सरस्वत्यै पावकायै स्वाहा पूष्णे स्वाहा
पूष्णे प्रपथ्याय स्वाहा पूष्णे नरन्धिषाय स्वाहा त्वष्ट्रे स्वाहा त्वष्ट्रे
तुरीपाय स्वाहा त्वष्ट्रे पुरुरूपाय स्वाहा ( ) विष्णवे स्वाहा
विष्णवे निखुर्यपाय स्वाहा विष्णवे निभूयपाय स्वाहा सर्वस्मै
स्वाहा । **36**

7.3.15.1 - Padam

स्वाहा । आधिमित्या – धिम् । आधीतायेत्या – धीताय । स्वाहा ।

स्वाहा । आधीतमित्या – धीतम् । मनसे । स्वाहा । स्वाहा । मनः ।

प्रजापतय इति प्रजा – पतये । स्वाहा । काय । स्वाहा । कस्मै ।

स्वाहा । कतमस्मै । स्वाहा । अदित्यै । स्वाहा । अदित्यै । मह्यै ।

स्वाहा । अदित्यै । सुमृडीकाया इति सु – मृडीकायै । स्वाहा ।

सरस्वत्यै । स्वाहा । सरस्वत्यै । बृहत्यै । स्वाहा । सरस्वत्यै ।

पावकायै । स्वाहा । पूष्णे । स्वाहा । पूष्णे । प्रपथ्यायेति

प्र–पथ्याय । स्वाहा । पूष्णे । नरन्धिषाय । स्वाहा । त्वष्ट्रे । स्वाहा ।

त्वष्ट्रे । तुरीपाय । स्वाहा । त्वष्ट्रे । पुरुरूपायेति पुरु – रूपाय ।

स्वाहा ( ) । विष्णवे । स्वाहा । विष्णवे । निखुर्यपायेति निखुर्य –

पाय । स्वाहा । विष्णवे । निभूयपायेति निभूय – पाय । स्वाहा ।

सर्वस्मै । स्वाहा । **36 (60)**

(पुरुरूपाय स्वाहा – दश च) (A15)

7.3.16.1

दद्भ्यः स्वाहा हनूभ्याᳬ स्वाहौष्ठाभ्याᳬ स्वाहा मुखाय स्वाहा
नासिकाभ्याᳬ स्वाहा ऽक्षीभ्याᳬ स्वाहा कर्णाभ्याᳬ स्वाहा
पार इक्षवोऽवार्येभ्यः पक्ष्मभ्यः स्वाहा ऽवार इक्षवः पार्येभ्यः
पक्ष्मभ्यः स्वाहा शीर्.ष्णे स्वाहा भ्रूभ्याᳬ स्वाहा ललाटाय स्वाहा
मूर्ध्ने स्वाहा मस्तिष्काय स्वाहा केशेभ्यः स्वाहा वहाय स्वाहा
ग्रीवाभ्यः स्वाहा स्कन्धेभ्यः स्वाहा कीकसाभ्यः स्वाहा पृष्टीभ्यः
स्वाहा पाजस्याय स्वाहा पार्श्वाभ्याᳬ स्वाहा– [ ] **37**

7.3.16.1 - Padam

दद्भ्य इति दत् – भ्यः । स्वाहा । हनूभ्यामिति हनु – भ्याम् ।
स्वाहा । ओष्ठाभ्याम् । स्वाहा । मुखाय । स्वाहा । नासिकाभ्याम् ।
स्वाहा । अक्षीभ्याम् । स्वाहा । कर्णाभ्याम् । स्वाहा । पारे ।
इक्षवः । अवार्येभ्यः । पक्ष्मभ्य इति पक्ष्म – भ्यः । स्वाहा ।
अवारे । इक्षवः । पार्येभ्यः । पक्ष्मभ्य इति पक्ष्म – भ्यः । स्वाहा ।
शीर्.ष्णे । स्वाहा । भ्रूभ्याम् । स्वाहा । ललाटाय । स्वाहा । मूर्ध्ने ।

स्वाहा । मस्तिष्काय । स्वाहा । केशेभ्यः । स्वाहा । वहाय । स्वाहा ।
ग्रीवाभ्यः । स्वाहा । स्कन्धेभ्यः । स्वाहा । कीकसाभ्यः । स्वाहा ।
पृष्टीभ्य इति पृष्टि – भ्यः । स्वाहा । पाजस्याय । स्वाहा ।
पार्श्वाभ्याम् । स्वाहा । **37 (50)**

7.3.16.2

ऽ७्साभ्या७ स्वाहा दोषभ्या७ स्वाहा बाहुभ्या७ स्वाहा
जङ्घाभ्या७ स्वाहा श्रोणीभ्या७ स्वाहोरुभ्या७ स्वाहा ऽष्ठीवद्भ्या७
स्वाहा जङ्घाभ्या७ स्वाहा भसदे स्वाहा शिखण्डेभ्यः स्वाहा
वालधानाय स्वाहा ऽऽण्डाभ्या७ स्वाहा शेपाय स्वाहा रेतसे स्वाहा
प्रजाभ्यः स्वाहा प्रजननाय स्वाहा पद्भ्यः स्वाहा शफेभ्यः स्वाहा
लोमभ्यः स्वाहा त्वचे स्वाहा लोहिताय स्वाहा मा७ंसाय स्वाहा
स्नावभ्यः स्वाहा ऽस्थभ्यः स्वाहा मज्जभ्यः स्वाहा ( ) ऽङ्गेभ्यः
स्वाहा ऽऽत्मने स्वाहा सर्वस्मै स्वाहा । **38**

7.3.16.2 - Padam

अꣳसाभ्याम् । स्वाहा । दोषभ्यामिति दोष – भ्याम् । स्वाहा ।

बाहुभ्यामिति बाहु – भ्याम् । स्वाहा । जङ्घाभ्याम् । स्वाहा ।

श्रोणीभ्यामिति श्राणि – भ्याम् । स्वाहा । ऊरुभ्यामित्यूरु – भ्याम् ।

स्वाहा । अष्ठीवद्भ्यामित्यष्ठीवत् – भ्याम् । स्वाहा । जङ्घाभ्याम् ।

स्वाहा । भसदे । स्वाहा । शिखण्डेभ्यः । स्वाहा । वालधानायेति

वाल –धानाय । स्वाहा । अण्डाभ्याम् । स्वाहा । शेपाय । स्वाहा ।

रेतसे । स्वाहा । प्रजाभ्य इति प्र – जाभ्यः । स्वाहा । प्रजननायेति

प्र – जननाय । स्वाहा । पद्भ्य इति पत् – भ्यः । स्वाहा ।

शफेभ्यः । स्वाहा । लोमभ्य इति लोम – भ्यः । स्वाहा । त्वचे ।

स्वाहा । लोहिताय । स्वाहा । माꣳसाय । स्वाहा । स्नावभ्य इति

स्नाव – भ्यः । स्वाहा । अस्थभ्य इत्यस्थ – भ्यः । स्वाहा ।

मज्जभ्य इति मज्ज – भ्यः । स्वाहा ( ) । अङ्गेभ्यः । स्वाहा ।

आत्मने । स्वाहा । सर्वस्मै । स्वाहा । **38 (56)**

(पार्श्वाभ्याᳬ स्वाहा – मज्जभ्यः स्वाहा – षट् च) (A16)

7.3.17.1

अञ्ज्येताय स्वाहा ऽञ्जिसक्थाय स्वाहा शितिपदे स्वाहा

शितिककुदे स्वाहा शितिरन्ध्राय स्वाहा शितिपृष्ठाय स्वाहा

शित्यᳬसाय स्वाहा पुष्पकर्णाय स्वाहा शित्योष्ठाय स्वाहा शितिभ्रवे

स्वाहा शितिभसदे स्वाहा श्वेतानूकाशाय स्वाहा ऽञ्जये स्वाहा

ललामाय स्वाहा ऽसितज्ञवे स्वाहा कृष्णैताय स्वाहा रोहितैताय

स्वाहा ऽरुणैताय स्वाहेदृशाय स्वाहा कीदृशाय स्वाहा

तादृशाय स्वाहा सदृशाय स्वाहा विसदृशाय स्वाहा

सुसदृशाय स्वाहा रूपाय स्वाहा ( ) सर्वस्मै स्वाहा । **39**

7.3.17.1 - Padam

अञ्ज्येतायेत्यञ्जि – एताय । स्वाहा । अञ्जिसक्थायेत्यञ्जि–

सक्थाय । स्वाहा । शितिपद इति शिति – पदे । स्वाहा ।

शितिककुद इति शिति – ककुदे । स्वाहा । शितिरन्ध्रायेति

शिति – रन्ध्राय । स्वाहा । शितिपृष्ठायेति शिति – पृष्ठाय । स्वाहा ।

शित्यꣳसायेति शिति – अꣳसाय । स्वाहा । पुष्पकर्णायेति
पुष्प – कर्णाय । स्वाहा । शित्योष्ठायेति शिति – ओष्ठाय ।
स्वाहा । शितिभ्रव इति शिति – भ्रवे । स्वाहा । शितिभसद इति
शिति – भसदे । स्वाहा । श्वेतानूकाशायेति श्वेत – अनूकाशाय ।
स्वाहा । अञ्जये । स्वाहा । ललामाय । स्वाहा । असितज्ञव
इत्यसित – ज्ञवे । स्वाहा । कृष्णैतायेति कृष्ण – एताय । स्वाहा ।
रोहितैतायेति रोहित – एताय । स्वाहा । अरुणैतायेत्यरुण – एताय ।
स्वाहा । ईदृशाय । स्वाहा । कीदृशाय । स्वाहा । तादृशाय ।
स्वाहा । सदृशाय । स्वाहा । विसदृशायेति वि–सदृशाय । स्वाहा ।
सुसदृशायेति सु – सदृशाय । स्वाहा । रूपाय । स्वाहा ( ) ।
सर्वस्मै । स्वाहा । **39 (52)** *(रूपाय स्वाहा – द्वे च) (A17)*

7.3.18.1

कृष्णाय स्वाहा श्वेताय स्वाहा पिशङ्गाय स्वाहा सारङ्गाय स्वाहा
ऽरुणाय स्वाहा गौराय स्वाहा बभ्रवे स्वाहा नकुलाय स्वाहा रोहिताय

स्वाहा शोणाय स्वाहा श्यावाय स्वाहा श्यामाय स्वाहा पाकलाय
स्वाहा सुरूपाय स्वाहा ऽनुरूपाय स्वाहा विरूपाय स्वाहा सरूपाय
स्वाहा प्रतिरूपाय स्वाहा शबलाय स्वाहा कमलाय स्वाहा पृश्नये
स्वाहा पृश्निसक्थाय स्वाहा सर्वस्मै स्वाहा । **40**

7.3.18.1 - Padam

कृष्णाय । स्वाहा । श्वेताय । स्वाहा । पिशङ्गाय । स्वाहा । सारङ्गाय ।
स्वाहा । अरुणाय । स्वाहा । गौराय । स्वाहा । बभ्रवे । स्वाहा ।
नकुलाय । स्वाहा । रोहिताय । स्वाहा । शोणाय । स्वाहा ।
श्यावाय । स्वाहा । श्यामाय । स्वाहा । पाकलाय । स्वाहा ।
सुरूपायेति सु – रूपाय । स्वाहा । अनुरूपायेत्यनु – रूपाय ।
स्वाहा । विरूपायेति वि–रूपाय । स्वाहा । सरूपायेति स–रूपाय ।
स्वाहा । प्रतिरूपायेति प्रति – रूपाय । स्वाहा । शबलाय । स्वाहा ।
कमलाय । स्वाहा । पृश्नये । स्वाहा । पृश्निसक्थायेति
पृश्नि – सक्थाय । स्वाहा । सर्वस्मै । स्वाहा । **40 (46)**

(कृष्णाय – षट्चत्वारिꣳशत्) (A18)

7.3.19.1

ओषधीभ्यः स्वाहा मूलेभ्यः स्वाहा तूलेभ्यः स्वाहा काण्डेभ्यः
स्वाहा वल्शेभ्यः स्वाहा पुष्पेभ्यः स्वाहा फलेभ्यः स्वाहा गृहीतेभ्यः
स्वाहा ऽगृहीतेभ्यः स्वाहा ऽवपन्नेभ्यः स्वाहा शयानेभ्यः स्वाहा
सर्वस्मै स्वाहा । **41**

7.3.19.1 - Padam

ओषधीभ्य इत्योषधि–भ्यः । स्वाहा । मूलेभ्यः । स्वाहा । तूलेभ्यः ।
स्वाहा । काण्डेभ्यः । स्वाहा । वल्शेभ्यः । स्वाहा । पुष्पेभ्यः ।
स्वाहा । फलेभ्यः । स्वाहा । गृहीतेभ्यः । स्वाहा । अगृहीतेभ्यः ।
स्वाहा । अवपन्नेभ्य इत्यव – पन्नेभ्यः । स्वाहा । शयानेभ्यः ।
स्वाहा । सर्वस्मै । स्वाहा । **41 (24)**

(ओषधीभ्य – श्चतुर्विꣳशतिः) (A19)

7.3.20.1

वनस्पतिभ्यः स्वाहा मूलेभ्यः स्वाहा तूलेभ्यः स्वाहा स्कन्धोभ्यः
स्वाहा शाखाभ्यः स्वाहा पर्णेभ्यः स्वाहा पुष्पेभ्यः स्वाहा फलेभ्यः
स्वाहा गृहीतेभ्यः स्वाहा ऽगृहीतेभ्यः स्वाहा ऽवपन्नेभ्यः स्वाहा
शयानेभ्यः स्वाहा शिष्टाय स्वाहा ऽतिशिष्टाय स्वाहा परिशिष्टाय
स्वाहा सꣳशिष्टाय स्वाहो –च्छिष्टाय स्वाहा रिक्ताय स्वाहा ऽरिक्ताय
स्वाहा प्ररिक्ताय स्वाहा सꣳरिक्ताय स्वाहो –द्रिक्ताय स्वाहा सर्वस्मै
स्वाहा । **42**

7.3.20.1 - Padam

वनस्पतिभ्य इति वनस्पति – भ्यः । स्वाहा । मूलेभ्यः । स्वाहा ।
तूलेभ्यः । स्वाहा । स्कन्धोभ्य इति स्कन्धः – भ्यः । स्वाहा ।
शाखाभ्यः । स्वाहा । पर्णेभ्यः । स्वाहा । पुष्पेभ्यः । स्वाहा ।
फलेभ्यः । स्वाहा । गृहीतेभ्यः । स्वाहा । अगृहीतेभ्यः । स्वाहा ।
अवपन्नेभ्य इत्यव – पन्नेभ्यः । स्वाहा । शयानेभ्यः । स्वाहा ।
शिष्टाय । स्वाहा । अतिशिष्टायेत्यति – शिष्टाय । स्वाहा ।

परिशिष्टायेति परि–शिष्टाय । स्वाहा । सꣳशिष्टायेति सं – शिष्टाय ।
स्वाहा । उच्छिष्टायेत्युत् – शिष्टाय । स्वाहा । रिक्ताय । स्वाहा ।
अरिक्ताय । स्वाहा । प्ररिक्तायेति प्र – रिक्ताय । स्वाहा ।
सꣳरिक्तायेति सं – रिक्ताय । स्वाहा । उद्रिक्तायेत्युत् – रिक्ताय ।
स्वाहा । सर्वस्मै । स्वाहा । **42 (46)**

(वनस्पतिभ्यः – षट् चत्वारिꣳशत्) (A20)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 20 Anuvaakams :-

(प्रजवं – ब्रह्मवादिनः कि – मेष वा आप्त – आदित्या उभयोः –
प्रजापतिरन्वाय –न्निन्द्रो वै सदृङ् – ङिन्द्रो वै शिथिलः –
प्रजापतिरकामयता ऽन्नादः – सा विराड – सावादित्यो – ऽर्वाङ् –
भूत – मा मे – ऽग्निना –स्वाहाऽऽधिन् – दद्भ्योऽ – ञ्ज्येताय –
कृष्णा – यौषधीभ्यो – वनस्पतिभ्यो – विꣳशतिः)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(प्रजवं – प्रजापति – र्यदछन्दोमं – ते हुवे सवाऽह – मोषधीभ्यो – द्विचत्वारिꣳशत्)

First and Last Padam of Third Prasnam of 7th Kandam

(प्रजवꣳ – सर्वस्मै स्वाहा)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे सप्तमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः समाप्तः ॥

Details of Panchati and Padam for Kandam 7 – Prasanam 3 – TS 7.3

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	4	201
Anuvakam 2	2	91
Anuvakam 3	2	93
Anuvakam 4	2	84

Anuvakam 5	**3**	**181**
Anuvakam 6	**2**	**101**
Anuvakam 7	**4**	**202**
Anuvakam 8	**2**	**87**
Anuvakam 9	**3**	**173**
Anuvakam 10	**5**	**271**
Anuvakam 11	**3**	**132**
Anuvakam 12	**1**	**54**
Anuvakam 13	**1**	**68**
Anuvakam 14	**1**	**51**
Anuvakam 15	**1**	**60**
Anuvakam 16	**2**	**106**
Anuvakam 17	**1**	**52**
Anuvakam 18	**1**	**46**
Anuvakam 19	**1**	**24**
Anuvakam 20	**1**	**46**
Total →	**42**	**2123**

Notes:

1. **Please refer to the book "TS Kandam 1" and "TS 1.1 pada paadam with Vaakyam" for notes and conventions used in this Compilation.**
2. **Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in**